

Xarxa d'alertes alimentàries a Catalunya

Memòria 2019

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

S/Sistema de
Salut de Catalunya

Alguns drets reservats

© 2021, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de Creative Commons.

Edita:

Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Edició:

Barcelona, febrer de 2022.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL: [Enllaç de la pàgina de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya.](https://salutpublica.gencat.cat)
<https://salutpublica.gencat.cat>

Disseny de plantilla accessible 1.04: Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

1	Introducció	5
2	Objectiu.....	5
3	Punts de contacte de l'SCIRI.....	5
4	Nivells de gestió de l'SCIRI	6
5	Dades de les notificacions	7
5.1	Dades generals	7
5.2	Origen dels productes implicats en les notificacions.....	8
5.3	Inici de les notificacions	10
6	Productes implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya	10
6.1	Tipus de productes d'origen animal implicats	12
6.2	Tipus de productes d'origen vegetal implicats	13
6.3	Tipus d'altres productes implicats	14
6.4	Materials en contacte amb aliments implicats.....	15
7	Perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya.....	16
7.1	Classificació dels perills detectats	16
7.2	Productes i perills detectats.....	19
7.3	Tipus de perills i aliments implicats	24
7.3.1	Perills biològics.....	25
7.3.2	Perills químics.....	27
7.3.3	Perills físics.....	30
7.3.4	Altres perills	31
8	Àmbits territorials afectats per les notificacions	34
9	Volum de documentació generada i correus tramesos	35
10	Evolució comparativa	36
10.1	Evolució del nombre de notificacions gestionades a Catalunya.	36
10.2	Comparativa de les notificacions d'alerta a la Unió Europea, Espanya i Catalunya.....	36

10.3	Evolució del nombre de correus electrònics i documentació generada	37
11	Conclusions	39
12	Abreviacions	42
13	Llistat de gràfics i taules	42

1 Introducció

El Sistema Coordinat d'Intercanvi Ràpid d'Informació (SCIRI) és el sistema ràpid establert a escala de l'Estat espanyol per a la localització dels aliments que no compleixen els requisits de seguretat i poden comportar un risc per als consumidors.

Es tracta d'un sistema dissenyat en forma de xarxa, que permet una comunicació immediata i una coordinació òptima de les administracions per aconseguir una retirada efectiva del mercat dels aliments no segurs. És un sistema eficaç per dur a terme tant la vigilància com la gestió de totes aquelles incidències que poden presentar els aliments posats a disposició del consumidor final.

L'SCIRI està en contacte permanent amb el RASFF, xarxa que gestiona les alertes alimentàries en l'àmbit europeu. El RASFF permet que la informació sigui compartida de manera eficient entre els seus membres (27 autoritats sanitàries dels països de la UE, la Comissió, l'EFSA, Noruega, Liechtenstein, Islàndia i Suïssa) i ofereix un servei que garanteix que les notificacions urgents s'enviïn, es rebin i es responguin de manera eficient.

2 Objectiu

L'objectiu final d'aquest sistema és la localització i retirada de productes alimentaris que poden suposar un risc per als consumidors. D'aquesta manera es protegeix la salut dels consumidors i es garanteix que els productes que es troben a la seva disposició són segurs i no presenten riscos per a la salut.

Per aconseguir aquest objectiu, la base primordial és l'intercanvi ràpid d'informació entre les diferents autoritats competents i la rapidesa a aplicar les actuacions oportunes sobre aquells productes alimentaris que puguin tenir repercussió directa en la salut dels consumidors.

3 Punts de contacte de l'SCIRI

La xarxa SCIRI està formada per l'Agència Espanyola de Seguretat Alimentària i Nutrició (AESAN), que n'és la coordinadora a escala de l'Estat espanyol, les autoritats competents en matèria de seguretat alimentària de les comunitats autònomes i altres organismes o organitzacions responsables de garantir la seguretat dels aliments i els productes alimentaris, com ara la Federació Espanyola d'Indústries Alimentàries i Begudes, l'Associació Nacional de Grans Empreses de Distribució, l'Associació Espanyola de Distribució, etc.

El punt de contacte de la xarxa SCIRI a Catalunya és, actualment, la Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), que coordina i gestiona la xarxa a escala del territori català, de la qual en formen part com a punts de contacte els serveis de protecció de la salut de les subdireccions regionals i l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB).

4 Nivells de gestió de l'SCIRI

Els criteris que se segueixen per a emmarcar una notificació en un nivell o altre són:

- Característiques del risc/perill vinculat al producte alimentari
- Població de risc
- Presentació de casos de morbiditat/mortalitat
- Origen del producte involucrat
- Distribució del producte involucrat

Les notificacions sobre productes alimentaris es gestionen en quatre nivells:

Alertes: notificacions d'un risc greu i immediat que requereix la vigilància o l'actuació amb rapidesa de les autoritats competents corresponents.

Informacions: notificacions d'un risc que no requereix l'actuació ràpida o immediata de les autoritats competents.

Rebutjos: notificacions de productes alimentaris als quals s'ha negat la lliure circulació a la UE un cop s'han obtingut els resultats dels controls oficials a què han estat sotmesos en el punt d'entrada a la UE.

Diversos: aquelles notificacions que, per les seves característiques, no es corresponen amb expedients d'alertes, ni d'informacions, ni de rebutjos, però que aporten informació d'interès a les autoritats competents.

5 Dades de les notificacions

5.1 Dades generals

Durant l'any 2019, a Catalunya, s'han gestionat 248 expedients, 158 dels quals corresponen a alertes alimentàries (63,71%), 88 a expedients informatius (35,48%) i 2 als classificats com a diversos (0,81%).

Del total de 248 expedients gestionats, 14 han estat involucrats en toxiinfeccions alimentàries: 10 relacionades amb productes d'origen animal, 2 d'origen vegetal i 2 amb productes classificats com a "altres".

Els productes d'origen animal implicats en les toxiinfeccions alimentàries han estat els pertanyents al grup de carns i derivats (5 expedients): s'han donat 3 notificacions a productes carnis i 2 preparats de carn. En peix i derivats, s'han donat 3 expedients: 2 que afectaven els mol·luscs i derivats i 1 el peix. Tancant el grup dels productes d'origen animal trobem els formatges, amb 2 expedients.

En productes d'origen vegetal, hi ha hagut 1 expedient on les algues eren el producte implicat i 1 on eren els derivats de la fruita fresca.

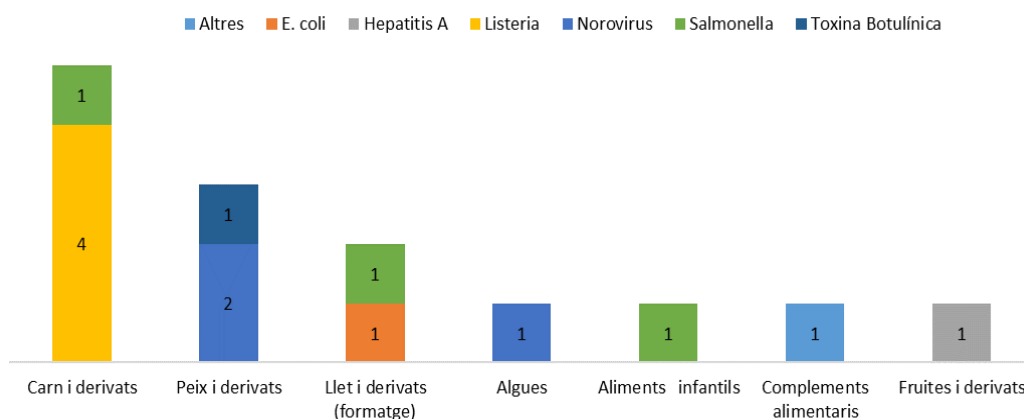
Els productes classificats com a "altres" han estat presents en 2 expedients relacionats amb toxiinfeccions l'any 2019: 1 aliment infantil i 1 complement alimentari.

Pel que fa als perills detectats, la gran majoria es tracta de perills biològics, concretament de bacteries, toxines bacterianes i virus. L'única excepció s'ha donat en el complement alimentari, on la causa de la toxiinfecció sembla ser la seva composició (a base de cúrcuma i piperina). Destaca la presència de *Listeria monocytogenes* en 4 dels expedients i *Salmonella spp* en 3, com a perills implicats en toxiinfeccions. *Escherichia coli* només ha protagonitzat un expedient.

La toxina botulínica ha estat el perill causant d'1 sol expedient relacionat amb productes de la pesca.

Els virus detectats han estat els norovirus, amb 3 expedients, i l'hepatitis A, amb 1.

Gràfic 1. Productes afectats i agents causants dels expedients de toxiinfeccions tramitats per l'SCIRI l'any 2019 a Catalunya

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

5.2 Origen dels productes implicats en les notificacions

La majoria de productes implicats en les notificacions gestionades a Catalunya a través de l'SCIRI són originaris de la Unió Europea: 194 dels 248 expedients. La resta, 54, procedeixen de països tercers.

Taula 1. Origen dels productes: Unió Europea i països tercers

Origen dels productes	Alertes	Informació	Diversos	TOTAL	%
Unió Europea	123	69	2	194	78,23
Països tercers	35	19		54	21,77
Nombre total d'expedients	158	88	2	248	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

Espanya és el país de la Unió Europea que té més productes implicats, amb 105 expedients tramitats, el 54,12% de les notificacions procedents de la Unió Europea. D'aquestes, 57 notificacions (el 54,29%) estan motivades per incidències en productes originaris de Catalunya.

El segueixen França, amb 25 notificacions (12,89%), i Itàlia, amb 15 notificacions (7,73%).

Taula 2. Origen dels productes: Unió Europea, 2019

Origen dels productes	Alertes	Informació	Diversos	TOTAL	%
Alemanya	9			9	4,64
Àustria	1	1		2	1,03
Bèlgica	2			2	1,03
Dinamarca	2		1	3	1,55
Espanya	61	44		105	54,12
França	20	5		25	12,89
Hongria	1			1	0,52
Irlanda	1			1	0,52
Itàlia	6	8	1	15	7,73
Lituània		1		1	0,52
Països Baixos	7	2		9	4,64
Polònia	6	4		10	5,15
Portugal	2	1		3	1,55
Regne Unit	3	1		4	2,06
Ucraïna		1		1	0,52
República Txeca	2	1		3	1,55
Nombre total d'expedients	123	69	2	194	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

Pel que fa a productes de països tercers, l'any 2019 s'han gestionat 54 expedients. La Xina se situa al capdavant, amb 22 expedients (el 40,74%).

Taula 3. Origen dels productes: països tercers, 2019

Origen dels productes	Alertes	Informació	Diversos	TOTAL	%
Colòmbia		1		1	1,85
Equador		1		1	1,85
Estats Units d'Amèrica	3	4		7	12,96
Ghana	3	2		5	9,26
Hong Kong	1			1	1,85
Índia	2			2	3,70
Indonèsia	1			1	1,85
Israel		1		1	1,85
Malàisia	1			1	1,85
Suïssa		1		1	1,85
Tailàndia		1		1	1,85

Origen dels productes	Alertes	Informació	Diversos	TOTAL	%
Togo	1			1	1,85
Turquia	3	1		4	7,41
Unió dels Emirats Àrabs	1			1	1,85
Uruguai	1			1	1,85
Xina	15	7		22	40,74
República de Corea	3			3	5,56
Nombre total d'expedients	35	19	-	54	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

5.3 Inici de les notificacions

Dels 248 expedients que han afectat establiments catalans, 27 han estat iniciats per l'Agència de Salut Pública de Catalunya. Aquesta xifra correspon al 10,89% dels expedients que han afectat Catalunya. D'aquests 27 expedients, 15 corresponen a productes elaborats a Catalunya.

Taula 4. Organismes que han iniciat els expedients que han afectat Catalunya, 2019

Organismes	Alertes	Informació	Diversos	TOTAL	%
Altres CA, EU i tercers països	144	75	2	221	89,11
Agència de Salut Pública de Catalunya	14	13	-	27	10,89
Nombre total d'expedients	158	88	2	248	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

6 Productes implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya

Respecte als productes alimentaris que han estat objecte de notificacions a Catalunya, 92 corresponen a productes d'origen animal (37,10%), 77 a productes d'origen vegetal (31,05%), 59 a altres productes (additius, complements alimentaris, etc.) (23,79%), i 20 a materials en contacte amb aliments (8,06%).

La distribució de les notificacions segons el tipus d'expedients per tipus de producte implicat es mostra al gràfic 2.

Els productes d'origen vegetal han motivat el major nombre d'alertes alimentàries, expedients que comporten un risc greu i immediat per als consumidors, amb un total de 60 expedients, seguits dels productes d'origen animal, amb 56.

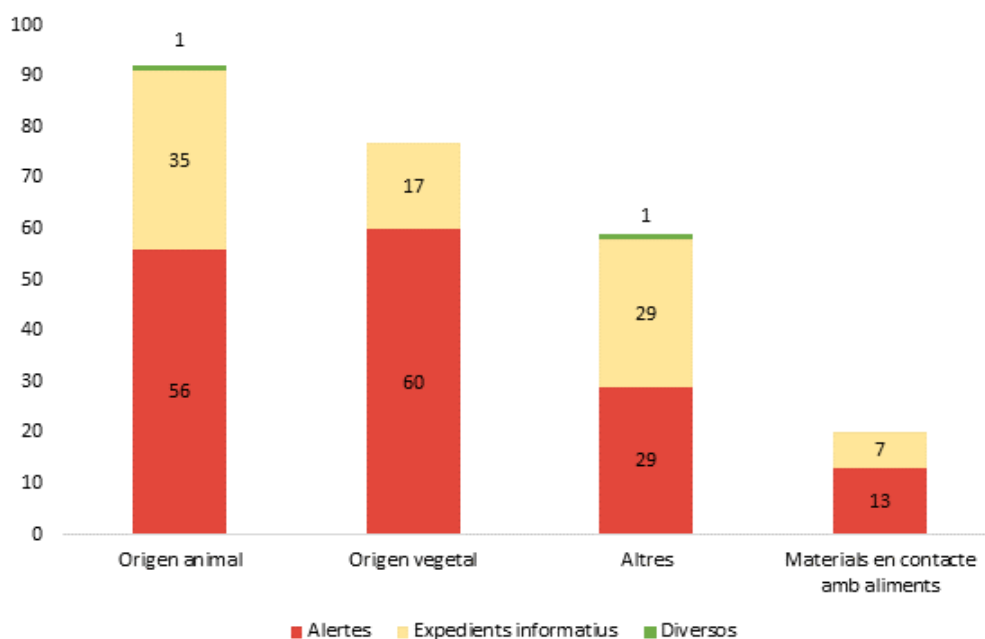
Els expedients informatius de risc menor i que no requereixen d'una actuació ràpida o immediata, s'han donat en major mesura en els productes d'origen animal, amb 35 notificacions. Els productes d'origen vegetal, en presenten 17.

En productes classificats com a altres hi trobem 29 alertes alimentàries, 29 expedients informatius i 1 de diversos.

L'any 2019 únicament hi ha hagut 2 expedients classificats com a diversos; 1 en productes d'origen animal i 1 en productes classificats com a altres.

En materials en contacte en aliments s'han donat 13 expedients d'alerta i 7 expedients informatius.

Gràfic 2. Nombre de notificacions segons la tipologia de producte alimentari implicat en els expedients tramitats per l'SCIRI a Catalunya, 2019.

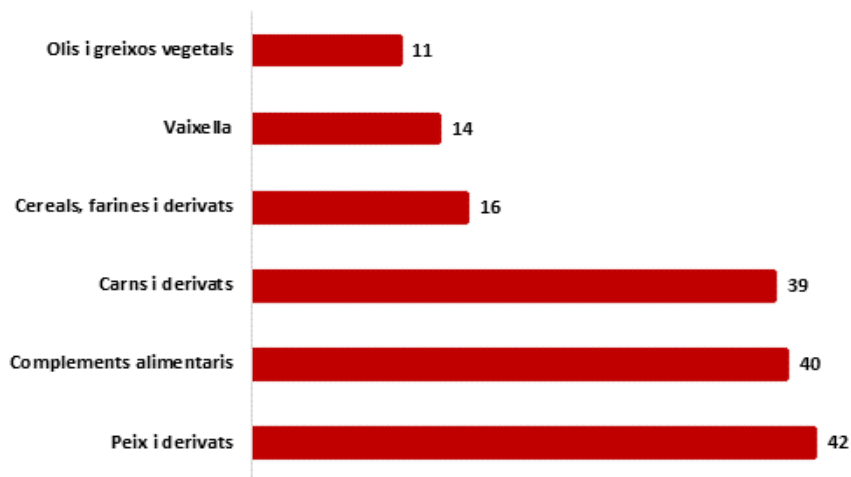

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

Analitzant més en detall els productes implicats, agrupant-los en categories d'aliments tal com es mostra al gràfic 3, veiem que el major nombre d'expedients han estat deguts a la detecció de perills en productes de la pesca (peix, mol·luscs, crustacis i els respectius derivats) amb un total de 42 (16,94%).

A continuació, els complements alimentaris amb 40 expedients (16,13%), carns i derivats amb 39 notificacions (15,73%), cereals, farines i derivats amb 16 expedients (6,45%), vaixella (materials en contacte amb aliments) amb 14 notificacions (5,65%) i oli i greixos vegetals amb 11 expedients (4,44%).

Gràfic 3. Principals productes implicats i nombre de notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019.

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

6.1 Tipus de productes d'origen animal implicats

Els productes d'origen animal han originat 92 notificacions l'any 2019. La distribució de les notificacions segons les diferents categories de productes es mostra al gràfic 4.

Els productes de la pesca són els que més notificacions han motivat amb 42 expedients, el 45,65% de les notificacions que impliquen productes d'origen animal. Dins aquest grup trobem: peix i derivats amb 21 notificacions (22,83%), mol·luscs i derivats amb 17 (18,48%), crustacis i derivats amb 2 notificacions (2,17%) i 2 notificacions que impliquen mol·luscs i crustacis en el mateix producte (2,17%).

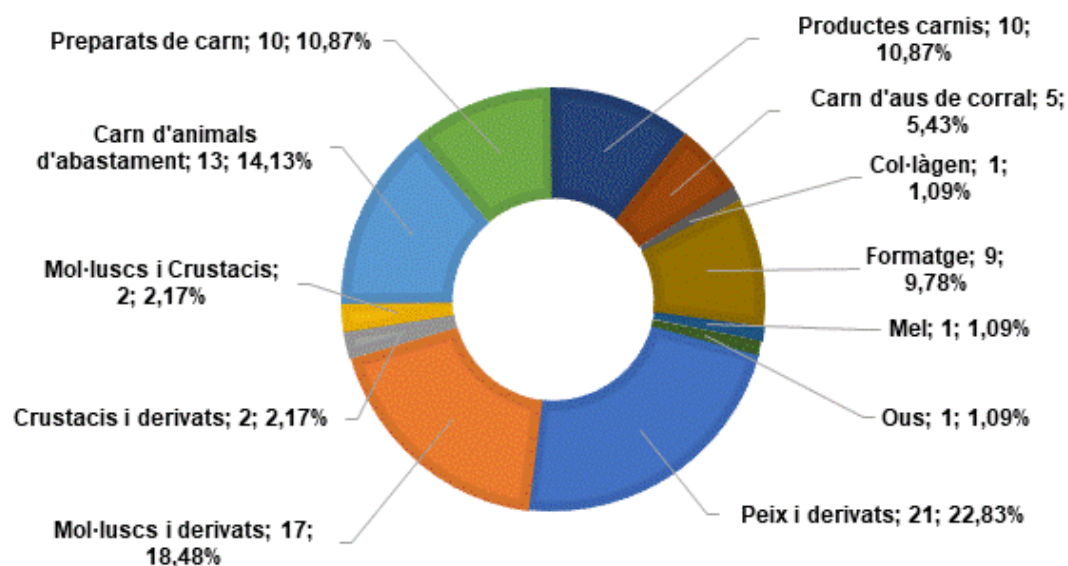
En carn i derivats trobem un total de 39 expedients, el 42,39% del total d'expedients d'origen animal, dels quals 15 corresponen a carn d'animals d'abastament (14,13%), 10 a preparats de carn i 10 a productes carnis (10,87% respectivament), 5 a carn d'aus de corral (5,43%) i 1 a col·lagen (1,09%).

La llet i derivats ha motivat 9 expedients (9,78%), tots en formatge.

En ous i ovoproductes s'ha generat 1 expedient, en ous frescos (1,09%).

Els edulcorants naturals d'origen animal, en aquest cas la mel, ha motivat 1 expedient (1,09%).

Gràfic 4. Tipus d'aliments en les notificacions de productes d'origen animal

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

6.2 Tipus de productes d'origen vegetal implicats

Els productes d'origen vegetal han estat implicats en 77 expedients.

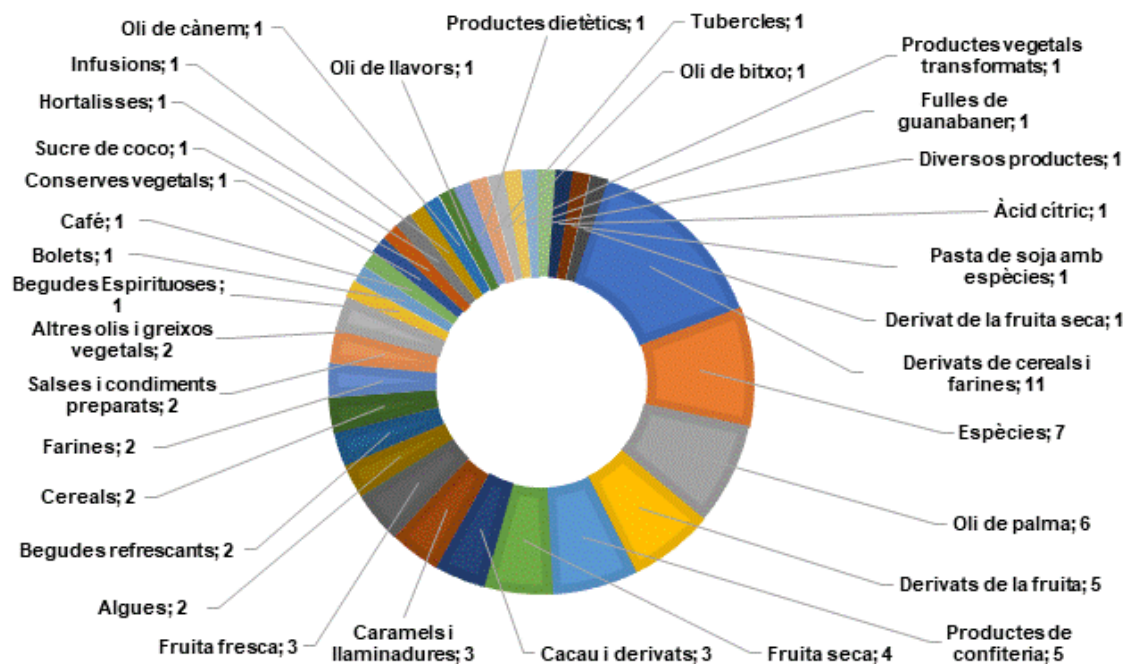
El grup de productes més afectats correspon al dels cereals, farines i derivats amb 15 notificacions gestionades (19,48%). Dins d'aquest grup trobem 11 expedients motivats per derivats de cereals i farines (14,29%), 2 per cereals (2,60%) i 2 per farines (2,60%).

A continuació hi ha el grup d'olis i greixos vegetals amb 11 expedients (el 14,29%), dels quals 6 impliquen l'oli de palma (7,79%), 2 els olis i greixos vegetals classificats com a altres (2,60%) i l'oli de cànem, l'oli de llavors i l'oli de bitxo amb un expedient, respectivament (1,30%).

Dins el grup de condiments i espècies, hi trobem 9 expedients (11,69%), 7 pertanyen a condiments (9,09%) i 2 a salses i condiments preparats (2,60%). Els edulcorants naturals i derivats presenten també 9 expedients (11,69%), dels quals 5 són productes de confiteria (6,49%), 3 són caramels i llatinadures (3,90%) i 1 és sucre de coco (1,30%). Tancant el grup dels productes més destacats hi ha les fruites i derivats amb 8 expedients (10,39%), on 5 notificacions impliquen derivats de fruita (6,49%) i 3, fruita fresca (3,90%).

Al gràfic 5 es detalla la totalitat de les notificacions motivades per productes d'origen vegetal l'any 2019.

Gràfic 5. Tipus d'aliments en les notificacions de productes d'origen vegetal

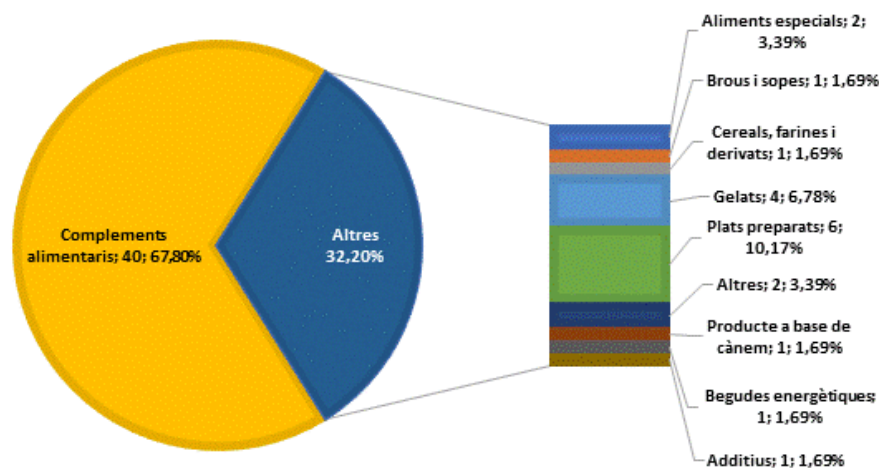

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

6.3 Tipus d'altres productes implicats

Els productes classificats com a altres han implicat 59 expedients. D'aquests, 40 corresponen a complements alimentaris: el 67,80% del total d'expedients de la categoria. La resta d'expedients implicats en la categoria (19; 32,20%), pertanyen a gran diversitat de productes, d'entre els quals podem destacar els plats preparats, amb 6 expedients (11,43% del total).

Gràfic 6. Tipus d'aliments en les notificacions de productes classificats com a altres

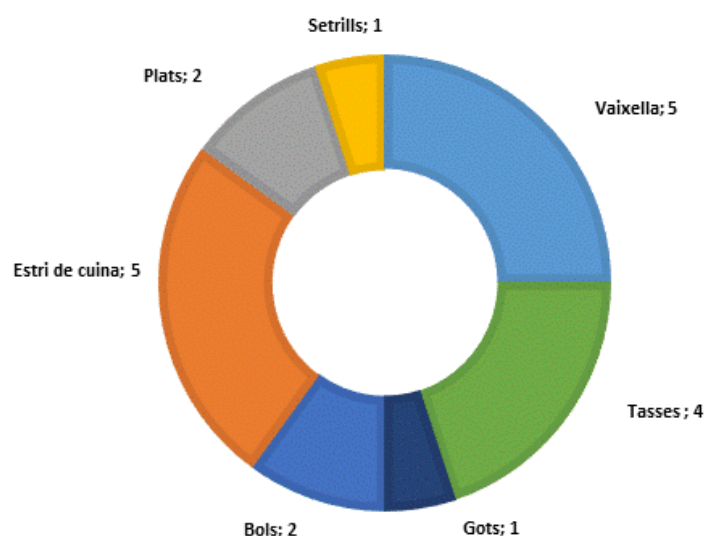

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

6.4 Materials en contacte amb aliments implicats

El 2019 hi ha hagut 20 notificacions en les quals s'han vist implicats materials en contacte amb aliments. La vaixella i els estris de cuina han estat els materials que més notificacions han motivat, amb 5 expedients, respectivament (25,00%). La resta de productes afectats es detallen al gràfic 7.

Gràfic 7. Tipus de productes en les notificacions de materials en contacte amb aliments

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

7 Perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya

7.1 Classificació dels perills detectats

Els perills presents en els aliments es classifiquen segons la seva naturalesa en les categories següents:

Perills químics: substàncies químiques, plaguicides i contaminants ambientals.

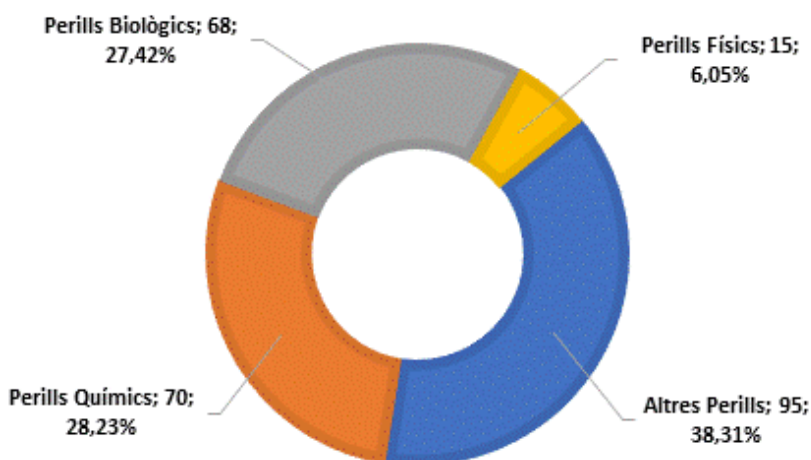
Perills biològics: microorganismes patògens, paràsits i toxines produïdes per éssers vius.

Perills físics: presència de cossos estranys en el producte.

Altres perills: aquells que per la seva naturalesa no encaixen en les anteriors categories: defectes d'etiquetatge, defectes organolèptics, ús d'aliments no autoritzats, etc.

Els perills més freqüents han estat els classificats com a altres (defectes d'etiquetatge, defectes organolèptics, ús d'aliments no autoritzats...) amb 95 notificacions; el 38,31% del total. Els perills químics estan implicats en 70 expedients i representen el 28,23%. Els perills biològics estan presents en 68 dels expedients tramitats (27,42%). Els perills físics han motivat 15 de les notificacions tramitades l'any 2019, un 6,05% del total dels expedients.

Gràfic 8. Distribució dels perills detectats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019.

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

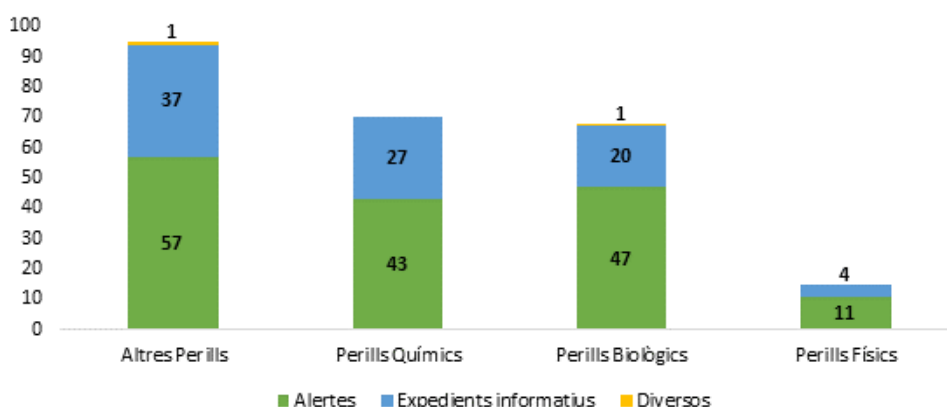
Els expedients que presenten perills classificats com a “altres” són els que més notificacions d'alerta han generat, seguits dels perills biològics i els perills químics. Aquests expedients són els que suposen un risc greu i immediat i requereixen una actuació i vigilància immediata.

Tanmateix, els expedients informatius han estat també relacionats majoritàriament amb perills classificats com a “altres”, amb un total de 37 notificacions.

Els expedients classificats com a “diversos”, dels quals únicament se n'han gestionat 2, s'han donat en notificacions relacionades amb la presència de perills biològics i classificats com a “altres”.

La distribució i el nombre de cada tipus d'expedient segons el perill reportat es detalla al gràfic següent:

Gràfic 9. Classificació de les notificacions segons tipologia dels perills implicats

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

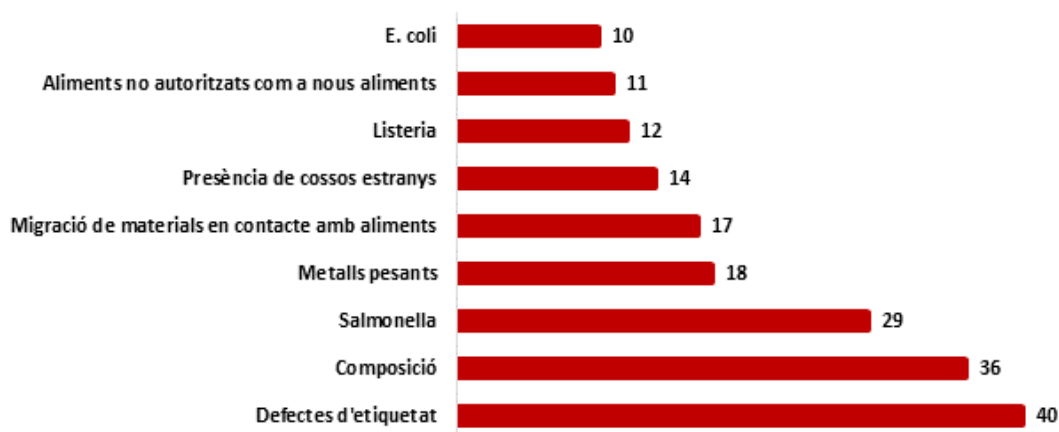
Els principals perills detectats en les notificacions tramitades per l'SCIRI l'any 2019 a Catalunya es mostren al gràfic 10.

Els perills que més notificacions han motivat han estat els defectes d'etiquetatge amb un total de 40 expedients (16,13%) i els defectes de composició amb 36 (14,52%). En aquesta categoria s'inclouen aquells productes que presenten substàncies per sobre dels límits establerts (com la vitamina B6) o bé la presència de substàncies prohibides, com el CBD o el THC.

El tercer perill més destacat, el primer d'origen biològic, és la presència de *Salmonella spp* amb 29 notificacions (11,69%). A continuació, la presència de metalls pesants amb 18 (7,26%), la migració de materials en contacte amb aliments amb 17 (6,85%), la presència de cossos estranys amb 14 (5,65%) i la presència de *Listeria monocytogenes* amb 12 (4,84%).

Tancant els principals perills detectats trobem l'ús d'aliments o ingredients no autoritzats com a nous aliments amb 11 notificacions (4,44%) i la presència d'*Escherichia coli*, amb 10 (4,03%).

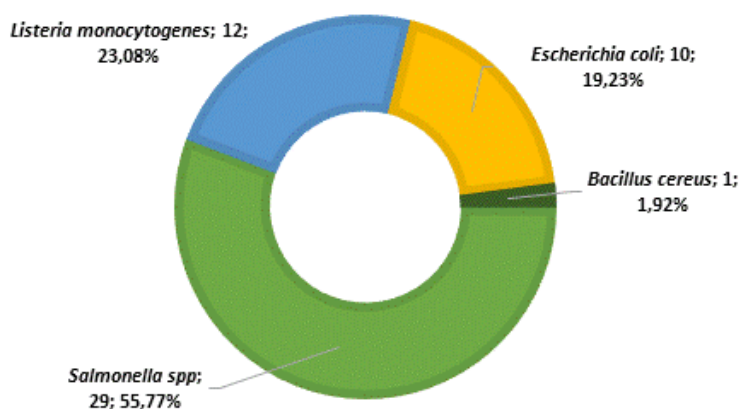
Gràfic 10. Principals perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019.

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

El conjunt de notificacions on el perill detectat correspon a bacteries suma un total de 51 expedients. Si no es té en compte el gènere, les bacteries se situen com el perill més detectat l'any 2019 amb el 20,56% de les notificacions. Al gràfic 11 es detalla la distribució dels diferents de les diferents bacteries detectades.

Gràfic 11. Bacteries detectades, nombre de notificacions implicades i percentatge sobre el total de notificacions que han implicat bacteries tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

(Nota: el nombre total d'expedients motivats per bacteries l'any 2019 ha estat de 51. No obstant això, un dels expedients presentava com a perills la presència tant de *Listeria monocytogenes* com d'*Escherichia coli*, per la qual cosa, a efectes de gràfics i còmput total de notificacions, s'ha tingut en compte com a dues de diferents, comptabilitzades a cada una de les categories. Com a resultat, s'obtenen un total de 52 expedients, dels quals 12 pertanyen a *Listeria monocytogenes* i 10 a *Escherichia coli*).

7.2 Productes i perills detectats

La distribució dels perills detectats en els 92 expedients que afecten els productes d'origen animal es mostra a la taula 5. Els principals perills detectats en els productes d'origen animal han estat els biològics, amb un total de 56 expedients tramitats, dels quals destaquen 27 que corresponen al grup de carn i derivats, 21 a peix i derivats (incloent mol·luscs i crustacis i respectius derivats), 7 a llet i derivats i 1 a ous i ovoproductes.

Els productes de la pesca també han estat els més afectats per perills químics, amb un total de 18 expedients tramitats.

Taula 5. Perills detectats en aliments d'origen animal implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

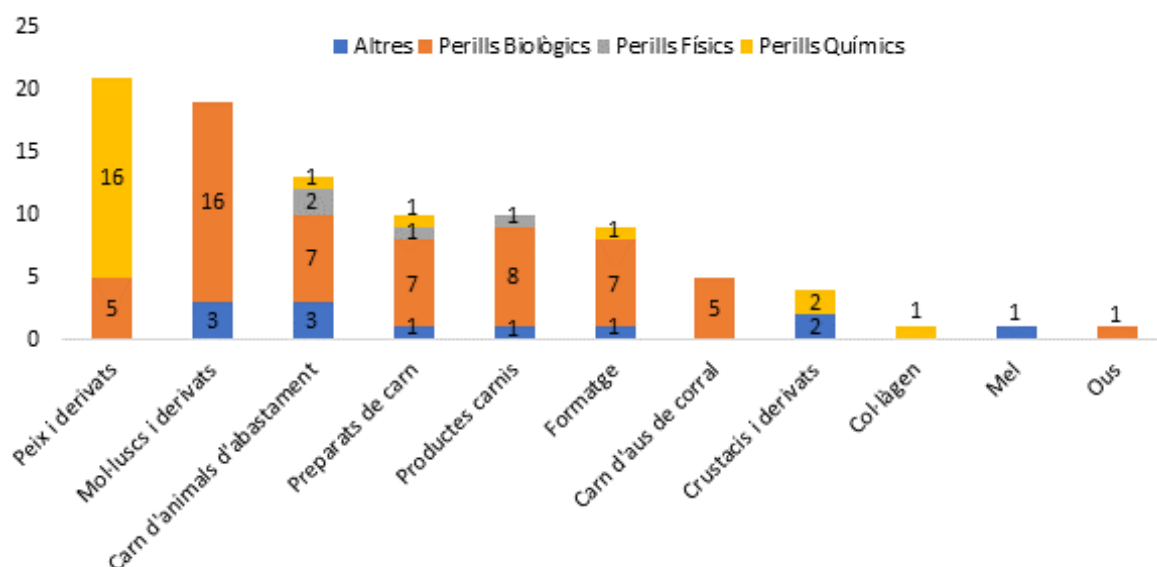
Categoria de producte	Altres perills	Perills biològics	Perills físics	Perills químics	Total	%
Carn i derivats	2	27	4	3	39	42,39
Mel	1				1	1,09
Llet i derivats	1	7		1	9	9,78
Ous i ovoproductes		1			1	1,09
Peix i derivats	3	21		18	42	45,65
Nombre total d'expedients	10	56	4	22	92	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

El detall del tipus de producte i els perills detectats en les notificacions tramitades el 2019 es pot observar al gràfic 12. El peix i els seus derivats és la categoria de producte que més notificacions ha motivat (21) seguit dels mol·luscs i derivats (19).

La majoria dels perills biològics detectats es troben distribuïts entre mol·luscs i derivats (16), formatge (7), carns d'animals d'abastament (7), preparats carnis (7) i productes carnis (8).

Gràfic 12. Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en aliments d'origen animal

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

Nota: hi ha dos expedients d'alerta on el producte implicat era en tant en mol·luscs com en crustacis. Per aquest motiu, s'han comptabilitzat en totes dues categories de producte.

En els productes d'origen vegetal els principals perills detectats són els classificats com a altres (defectes d'etiquetatge, substàncies no autoritzades, reaccions adverses, etc.) amb 36 expedients, seguits de 24 expedients classificats com a perills químics. Els productes més afectats són els grups dels cereals, farines i derivats, amb 15 expedients, el dels olis i greixos vegetals amb 11 expedients i el de condiments i espècies amb 9 expedients.

Taula 6. Perills detectats en aliments d'origen vegetal implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Categoria de producte	Altres perills	Perills biològics	Perills físics	Perills químics	Total	%
Cereals, farines i derivats	9	1	1	4	15	19,48
Olis i greixos vegetals	3			8	11	14,29
Condiments i espècies	3	4	1	1	9	11,69
Edulcorants naturals i derivats	7	1	1		9	11,69
Fruites i derivats	1	1		6	8	10,39
Fruita seca		2	1	2	5	6,49
Infusions, aliments estimulants i derivats	4			1	5	6,49
Hortalisses, verdures, lleguminoses i tubercles	1		2	1	4	5,19
Algues		1		1	2	2,60

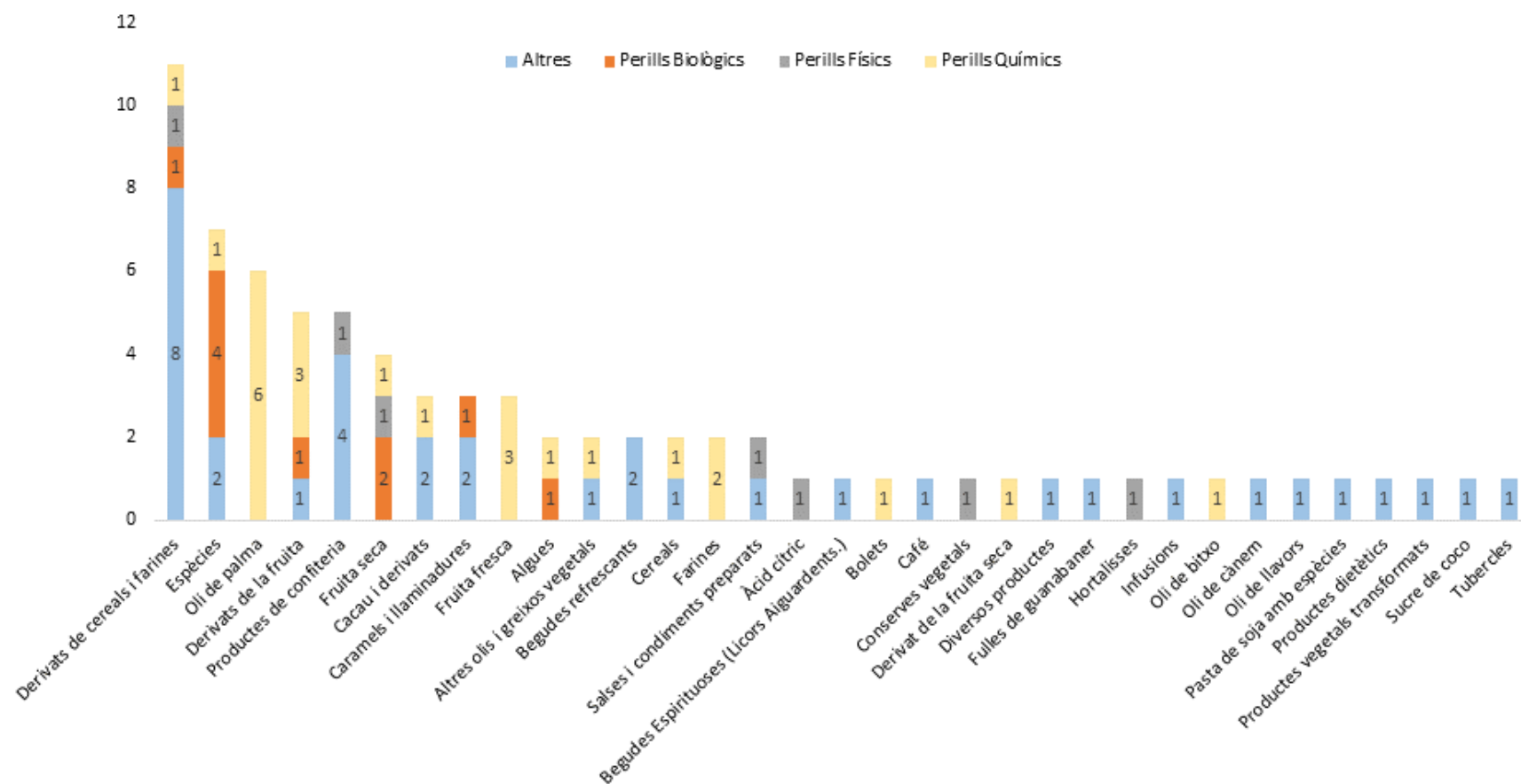
Categoria de producte	Altres perills	Perills biològics	Perills físics	Perills químics	Total	%
Altres	2				2	2,60
Begudes refrescants	2				2	2,60
Àcid cítric			1		1	1,30
Begudes alcohòliques	1				1	1,30
Pasta de soja amb espècies	1				1	1,30
Preparats alimentaris especials	1				1	1,30
Productes vegetals transformats	1				1	1,30
Nombre total d'expedients	36	10	7	24	77	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

El detall del tipus de producte i els perills detectats en les notificacions tramitades el 2019 es pot observar al gràfic 13. Els derivats de cereals i farines són els tipus de producte que més notificacions han generat, amb 12 notificacions, seguit de les espècies (7) i l'oli de palma (6).

El major nombre d'expedients que presenten perills classificats com a altres són els que impliquen derivats de cereals i farines amb 8 expedients. Dins dels perills químics destaquen l'oli de palma (6 expedients, tots els que afecten el producte), els derivats de la fruita (3), la fruita fresca (3) i les farines (2). Pel que fa als perills biològics destaquen les espècies amb 4 expedients i la fruita seca amb 2. Els perills físics no han incidit de manera significativa en cap tipus de producte en especial.

Gràfic 13. Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en aliments d'origen vegetal

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

En els productes classificats com a “altres” (additius, plats preparats, complements alimentaris, preparats alimentaris especials...), els principals perills detectats han estat els inclosos en el grup “altres perills” (ús d'aliments no autoritzats, defectes d'etiquetatge) amb un total de 49 expedients notificats. La categoria de producte més afectada per “altres perills” ha estat la dels complements alimentaris, amb 40 notificacions.

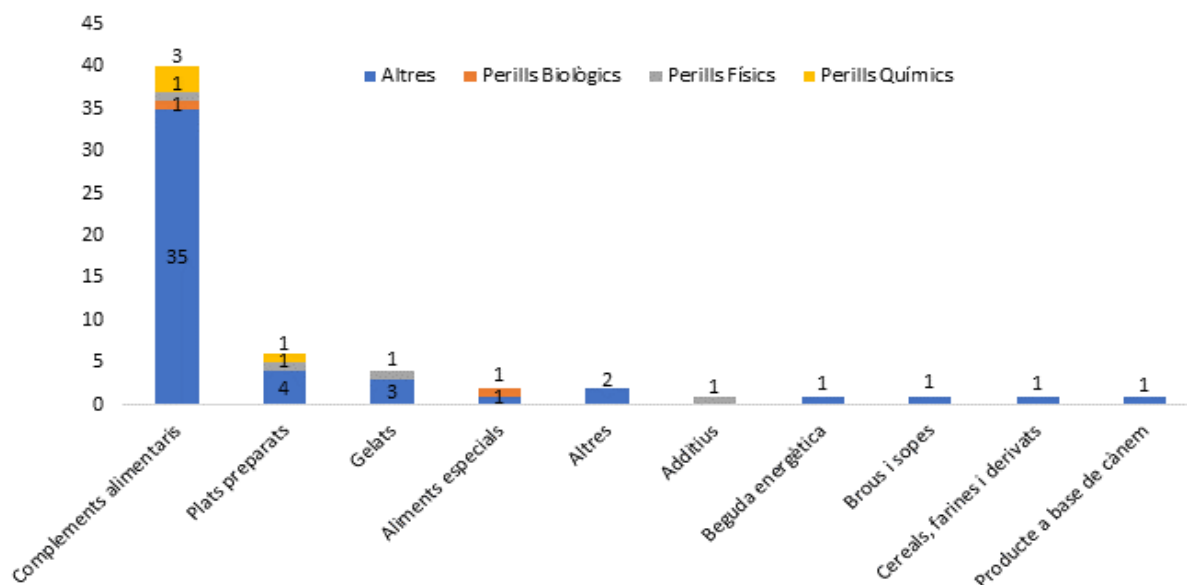
Els perills químics estan presents en 4 expedients de productes classificats com a “altres”. Novament, els complements alimentaris són els productes més afectats amb 3 notificacions. Els perills físics han estat presents en 4 expedients i els perills biològics únicament en 2.

Taula 7. Perills detectats en productes classificats com a “altres” implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Categoria de producte	Altres perills	Perills biològics	Perills físics	Perills químics	Total	%
Complements alimentaris	35	1	1	3	40	67,80
Plats preparats	4		1	1	6	10,17
Gelats	3		1		4	6,78
Aliments especials	1	1			2	3,39
Altres	2				2	3,39
Additius			1		1	1,69
Beguda energètica	1				1	1,69
Brous i sopes	1				1	1,69
Cereals, farines i derivats	1				1	1,69
Producte a base de cànem	1				1	1,69
Nombre total d'expedients	49	2	4	4	59	

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

Gràfic 14. Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en altres productes

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

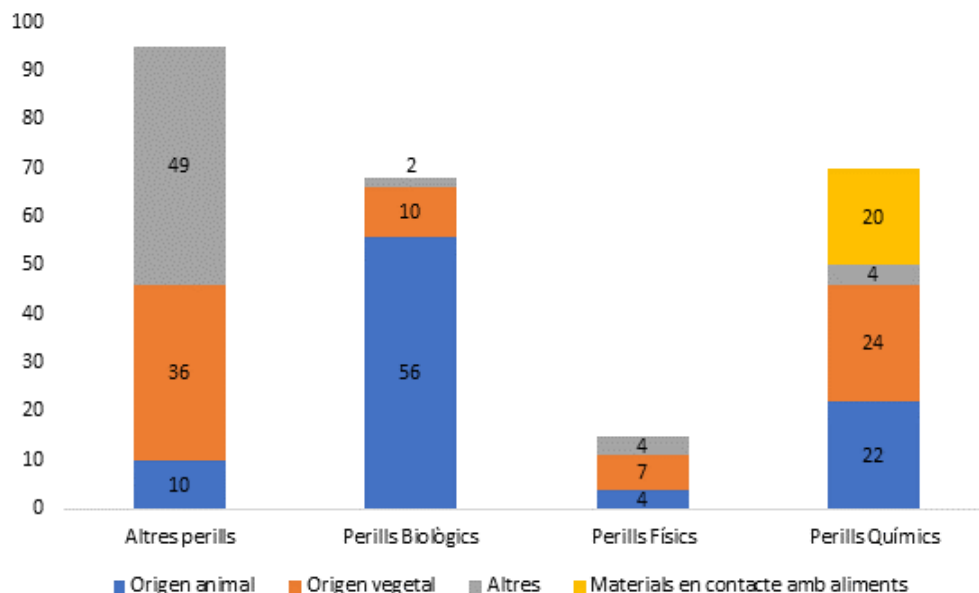
Els materials en contacte amb aliments han generat 20 notificacions, de les quals 17 han estat per migració de substàncies químiques, 2 per metalls pesants i 1 per manca de garanties sanitàries. Els materials involucrats en les notificacions pertanyen a l'àmbit dels estris de cuina i la vaixel·la; bols, gots, plats, tasses, setrills, i altres estris de cuina.

7.3 Tipus de perills i aliments implicats

La distribució de les diferents tipologies de productes implicades en les notificacions tramitades per l'SCIRI l'any 2019 a Catalunya segons el tipus de perill que s'hi ha detectat es detallen al gràfic 15.

Els perills biològics han implicat majoritàriament productes d'origen animal, amb 56 de les 68 notificacions, i els perills químics han implicat majoritàriament productes d'origen animal (22), vegetal (24) i materials en contacte amb aliments (20). En perills classificats com a altres, destaquen els productes d'origen vegetal (36) i els productes classificats com a altres (49). Els perills físics s'han donat en expedients amb productes d'origen animal (4), origen vegetal (7) i productes classificats com a altres (4).

Gràfic 15. Tipus de productes presents en els diferents perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

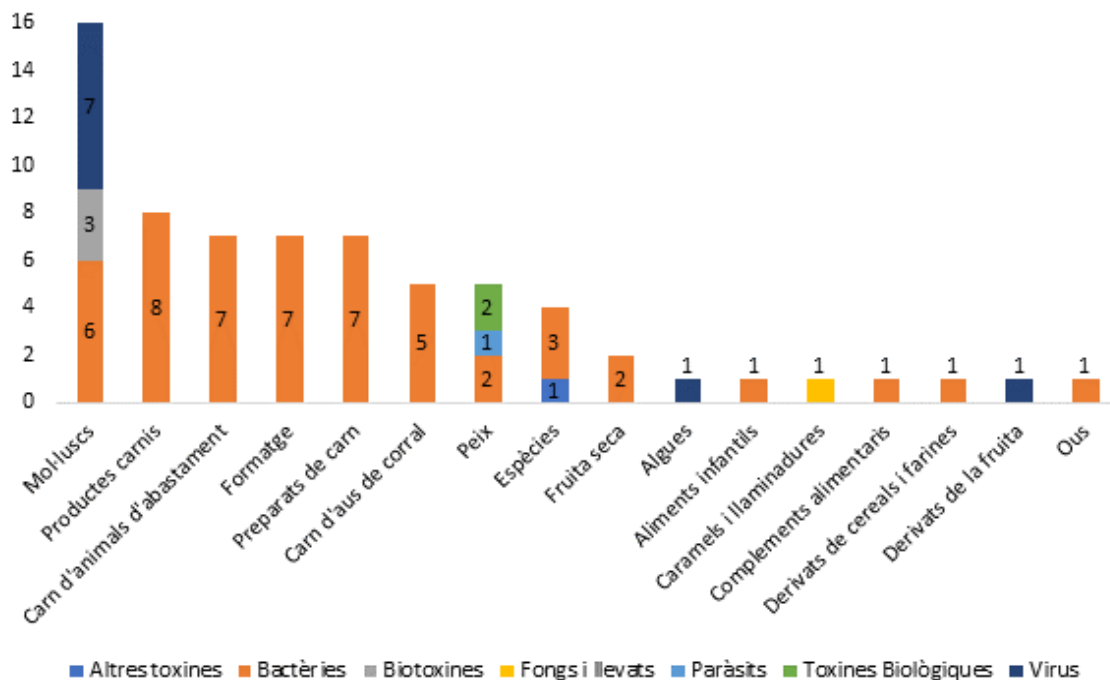

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

7.3.1 Perills biològics

Les notificacions gestionades per perills biològics l'any 2019 han implicat un total de 68 expedients com ja s'ha pogut veure anteriorment. Els productes afectats han estat principalment productes d'origen animal, amb 56 notificacions (82,35%). Tanmateix, també hi ha hagut 10 notificacions que impliquen productes d'origen vegetal (14,71%) i 2 (2,94%) que impliquen productes classificats com a "altres". A continuació es detallen els productes implicats i el nombre de notificacions al gràfic següent:

Gràfic 16. Perills biològics, productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

Els mol·luscs i derivats es posicionen en primer lloc com els productes que més notificacions per perills biològics han presentat, amb 16 expedients, seguits dels productes carnis amb 8 i carn d'animals d'abastament, formatge i preparats de carn amb 7 notificacions, respectivament.

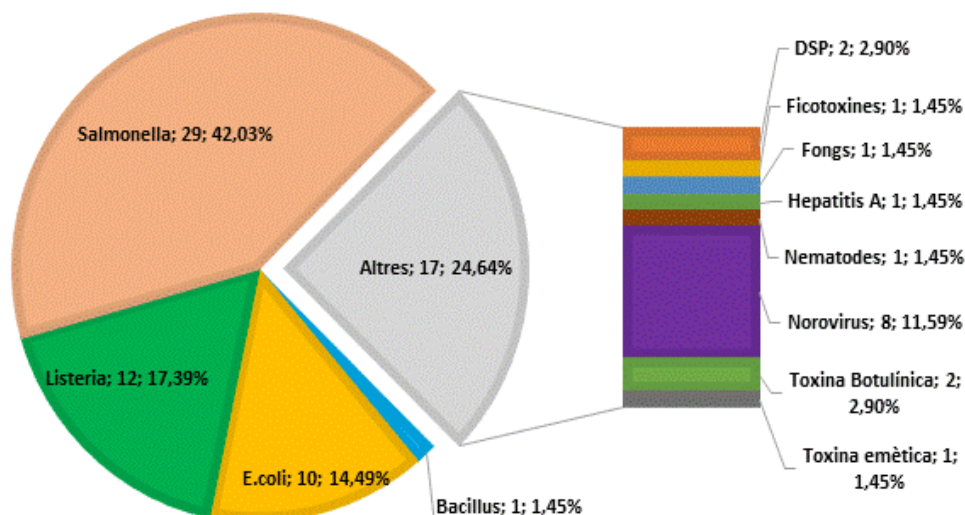
El grup de carns i derivats (carn d'animals d'abastament, carn d'aus de corral, preparats de carn i productes carnis) és el tipus de producte d'origen animal que més notificacions per perills biològics ha presentat l'any 2019 amb un total de 27 expedients (39,71% del total de la categoria). D'aquesta manera s'inverteix la tendència dels últims anys on els productes de la pesca (peix, mol·luscs i respectius derivats) eren els productes més afectats per perills biològics. L'any 2019 els productes de la pesca han sumat un total de 21 expedients motivats per perills biològics (30,88%).

Les bactèries han estat el perill més detectat, amb un total de 51 notificacions, el 75,00% del les notificacions que han implicat perills biològics; *Salmonella spp* amb 29 expedients, *Listeria monocytogenes* amb 12* i *Escherichia coli* amb 10*, han estat les bactèries més detectades.

Pel que fa a la resta de perills biològics (25,00%) podem destacar les 9 notificacions on el perill detectat ha estat la presència de virus (en 8 ocasions norovirus i en 1 virus de l'hepatitis A) i que s'han donat exclusivament en mol·luscs i derivats, algues i derivats de la fruita.

La distribució completa dels perills biològics detectats l'any 2019 es detalla al gràfic 17.

Gràfic 17. Tipus de perills biològics detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019. Perill, nombre de notificacions i percentatge sobre el total de notificacions per perills biològics.

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

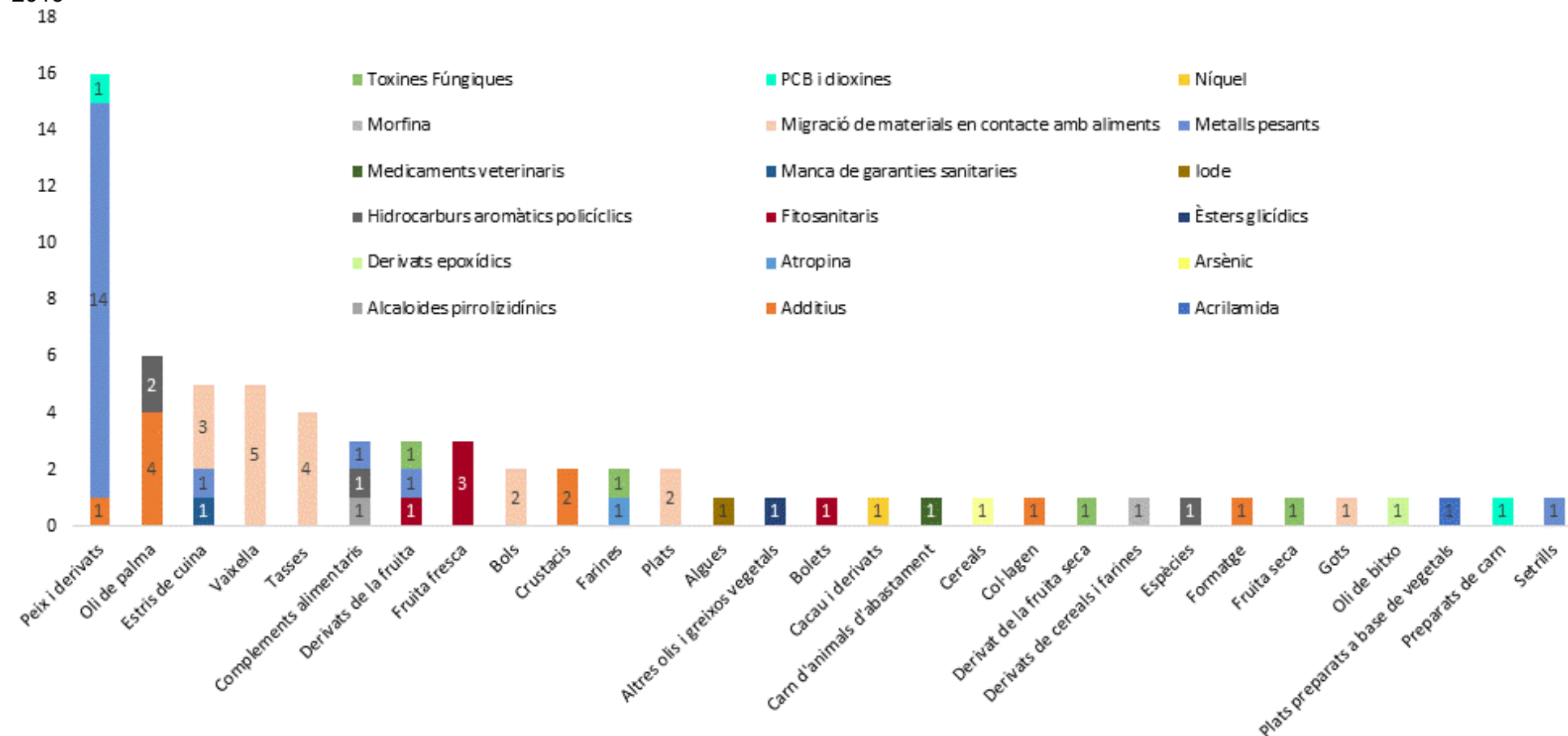
(Nota*: el nombre total d'expedients motivats per bacteries l'any 2019 ha estat de 51. No obstant això, un dels expedients presentava com a perills la presència tant de *Listeria monocytogenes* com d'*Escherichia coli*, per la qual cosa, a efectes de gràfics i còmput total de notificacions, s'han tingut en compte com a dues de diferents, comptabilitzades a cada una de les categories. Com a resultat, obtenim un total de 52 expedients, dels quals 12 pertanyen a *Listeria monocytogenes* i 10 a *Escherichia coli*).

7.3.2 Perills químics

Les notificacions motivades per perills químics han implicat un total de 70 expedients i han afectat principalment productes d'origen vegetal (24; 34,29%), d'origen animal (22; 31,43%) i materials en contacte amb aliments (20; 28,57%). Els productes classificats com a altres han suposat el 5,71% amb 4 notificacions.

A continuació es detallen els productes i el nombre de notificacions en què s'han vist implicats:

Gràfic 18. Perills químics, productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

El peix i derivats (sense considerar els crustacis i mol·luscs) és el grup de productes que més notificacions per perill químic presenten, amb 16 expedients; 14 dels quals per presència de metalls pesants, 1 per irregularitats relacionades amb additius (ús d'additius prohibits o per sobre dels límits establerts) i 1 per presència de PCB i dioxines.

L'oli de palma és el segon producte amb més expedients: 6; 4 per additius i 2 per hidrocarburs aromàtics policíclics.

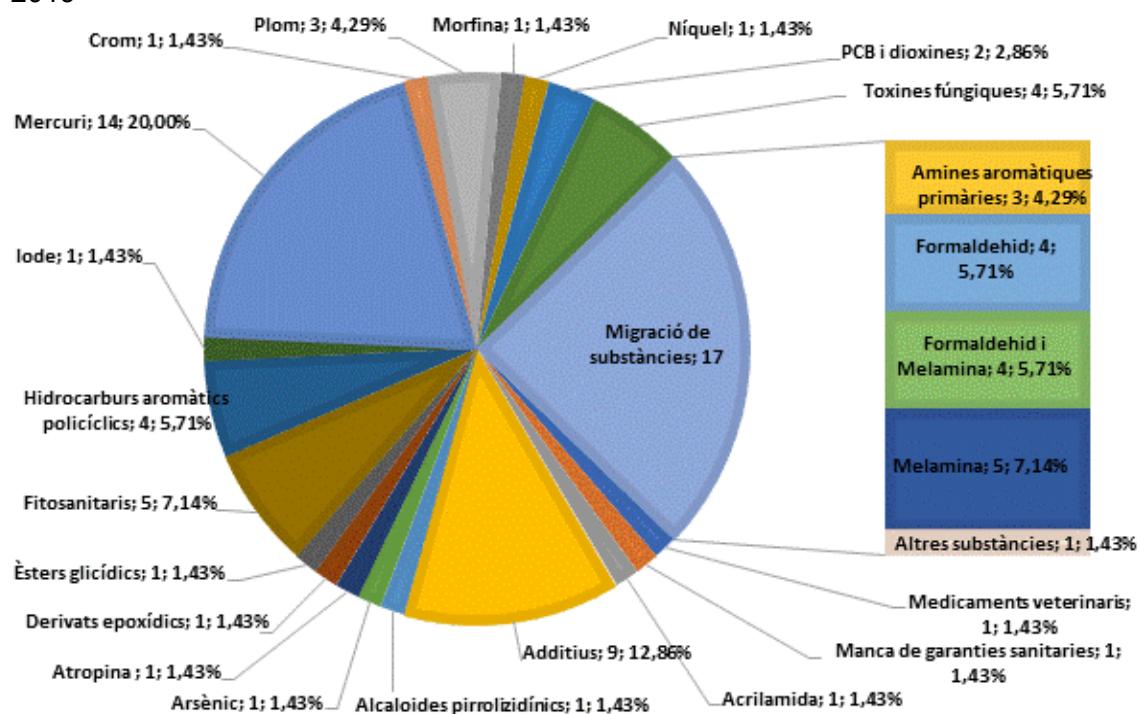
Pel que fa als materials en contacte amb aliments (estris de cuina, vaixel·la, bols, plats, gots, setrills), s'han produït un total de 20 notificacions: 17 per migració de substàncies químiques, 2 per metalls pesants i 1 per manca de garanties sanitàries en el producte. En els expedients on el perill detectat ha estat la migració de substàncies químiques als aliments, en 3 ocasions les substàncies detectades han estat amines aromàtiques primàries, formaldehid en 4, melamina en 5, la combinació de formaldehid i melamina en 4 notificacions i la migració d'altres substàncies en un expedient.

Els productes d'origen vegetal més afectats han estat l'oli de palma, amb 6 notificacions i la fruita fresca i derivats també amb 6 notificacions, repartides entre fruita fresca (3 notificacions) i els derivats de la fruita (3 notificacions).

La presència de metalls pesants representa el perill més detectat amb 18 expedients, seguits de la migració de materials en contacte amb aliments amb 17, i l'ús d'additius no autoritzats o per sobre dels límits legals establerts, amb 9 notificacions.

La distribució completa dels perills químics detectats l'any 2019 es detalla al gràfic 19.

Gràfic 19. Tipus de perills químics detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

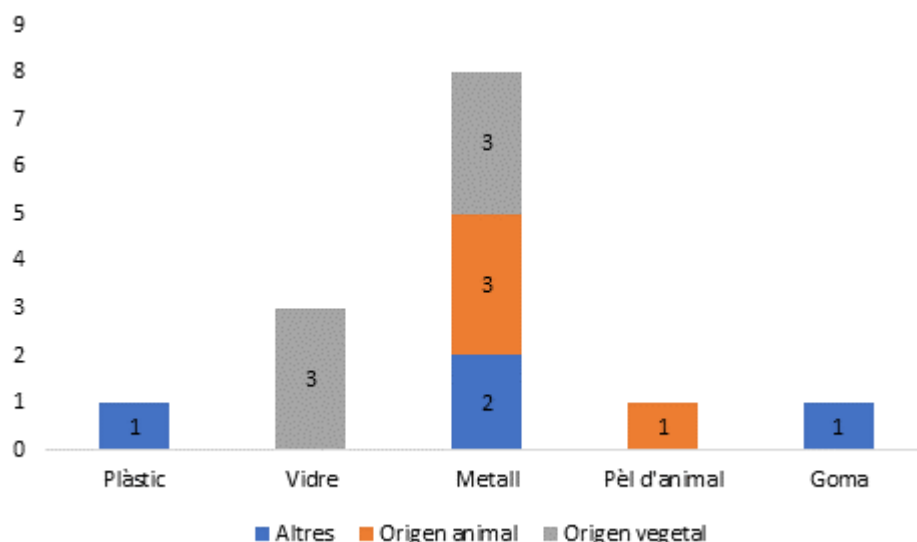
7.3.3 Perills físics

Els perills físics han motivat 15 notificacions l'any 2019. Els productes d'origen vegetal són els més afectats, amb 7 notificacions, seguits dels productes d'origen animal i els classificats com a altres, amb 4 notificacions, respectivament.

La presència de cossos estranys ha motivat 14 expedients, el 93,33% dels perills físics detectats en les notificacions tramitades l'any 2019 a Catalunya. Sobre la naturalesa dels materials, predominen els fragments metàl·lics, amb 8 notificacions (57,14% dels cossos estranys) i els fragments de vidre amb 3 notificacions (21,43%).

El nombre de notificacions motivades i el tipus de producte implicat es detallen al gràfic següent:

Gràfic 20. Tipologia dels cossos estranys i categoria dels productes implicats detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

A banda dels cossos estranys també s'ha donat una notificació per defectes d'envàs relacionada amb conserves vegetals.

7.3.4 Altres perills

Les notificacions motivades per perills classificats com a “altres” han suposat un total de 95 expedients, situant-se al capdavant dels perills detectats en els expedients gestionats durant l'any 2019.

En quant a tipus de productes, són els classificats com a “altres” els que han implicat major nombre de notificacions amb un total de 49. Els productes d'origen vegetal han presentat 36 expedients i els productes d'origen animal, 10.

Els complements alimentaris són amb gran diferència els productes més afectats amb un total de 36 notificacions, 27 de les quals han estat per defectes de composició, 5 per ús d'aliments o ingredients no autoritzats i 4 per defectes en l'etiquetat dels productes.

Els derivats de cereals i farines, els següents productes amb més destacats, presenten 8 notificacions, totes per defectes d'etiquetatge. Al gràfic 21 es detallen els productes afectats, els perills implicats i el nombre de notificacions tramitades.

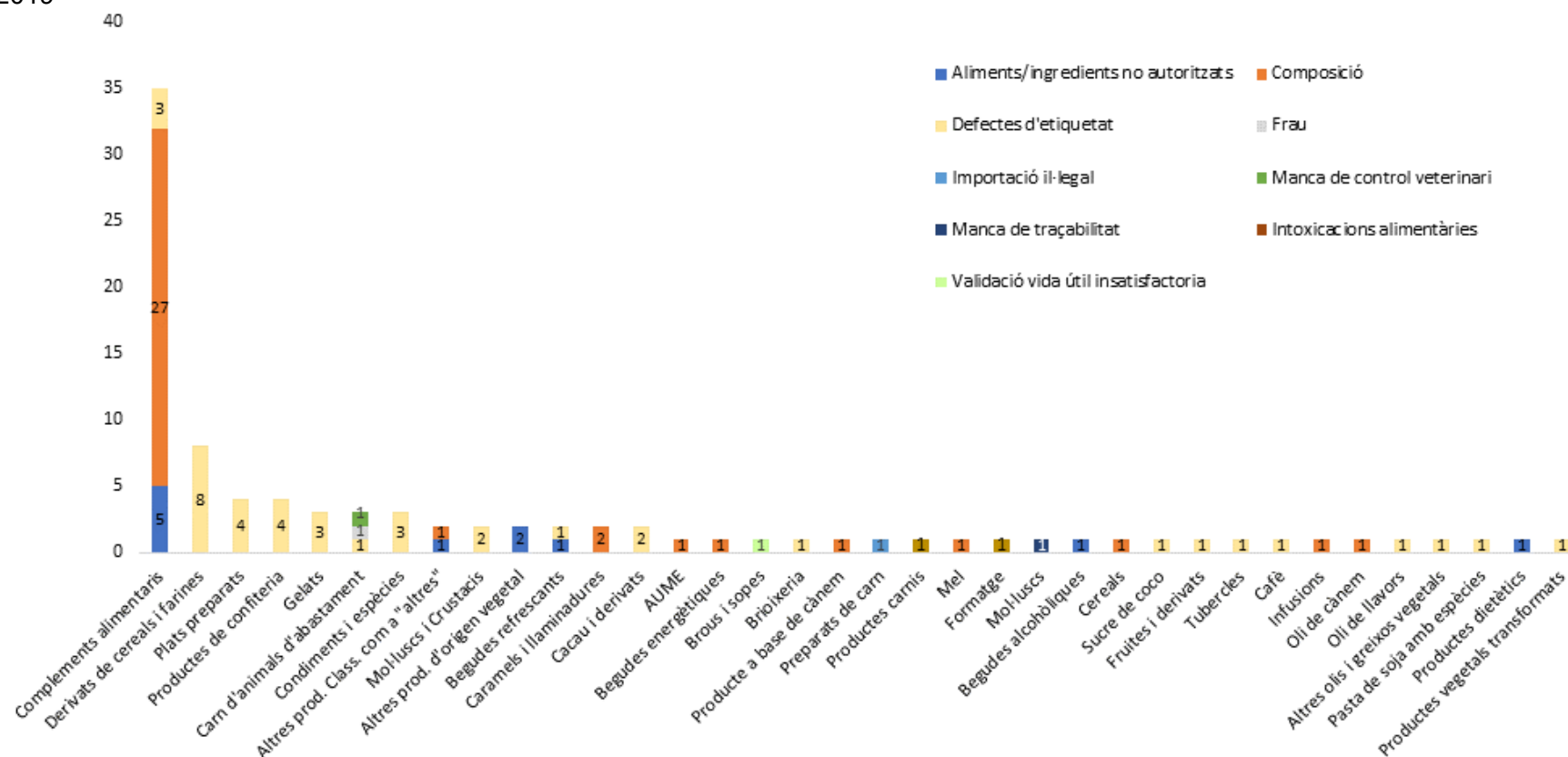
Els perills classificats com a “altres” més destacats l'any 2019 han estat els defectes d'etiquetatge (40 notificacions; 42,11%) i els defectes de composició (37 notificacions; 38,95%).

Els defectes d'etiquetatge han motivat 39 notificacions per etiquetatge incorrecte, on destaca la presència d'ingredients no declarats i l'absència de declaració d'ingredients com a principals errors detectats.

Entre els principals defectes de composició hi ha l'ús de substàncies no autoritzades, aquelles amb acció farmacològica i l'ús de substàncies per sobre dels límits legals establerts o per sota del que determina l'etiquetatge del producte.

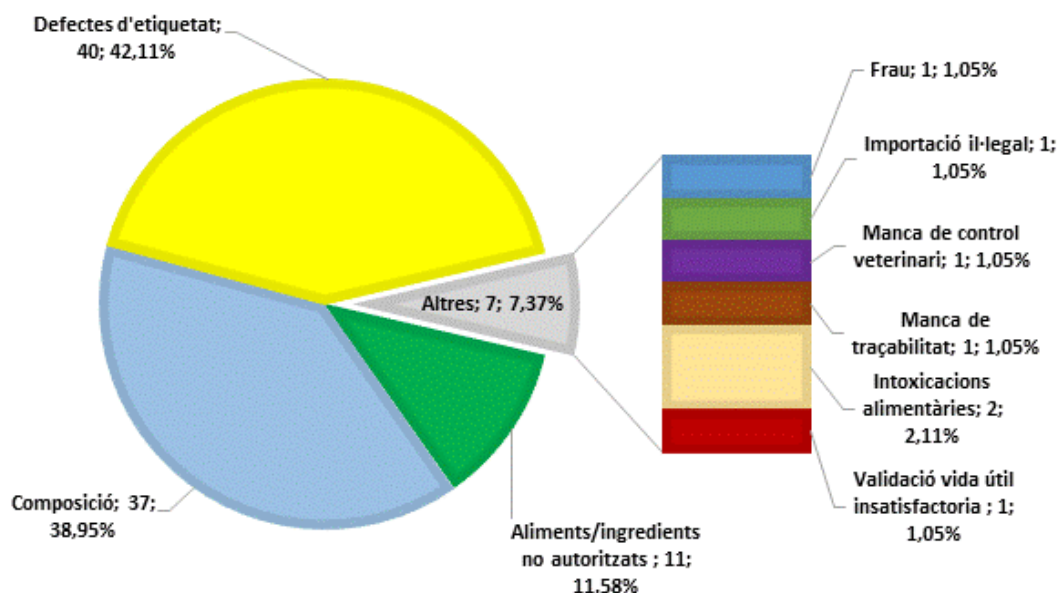
Al gràfic 22 es detallen els perills classificats com a "altres" detectats a les notificacions tramitades per l'SCIRI durant l'any 2019 a Catalunya.

Gràfic 21. “Altres perills”, productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

Gràfic 22. Perills classificats com a “altres” detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

8 Àmbits territorials afectats per les notificacions

Els àmbits territorials de la província de Barcelona (la Subdirecció Regional de Barcelona i l'ASPB) són els que acumulen un major nombre d'expedients tramitats el 2019.

Un total de 170 expedients han implicat la Subdirecció Regional de Barcelona (68,55%), dels quals 114 responen a alertes alimentàries, 55 a expedients informatius i 1 a un expedient classificat com a "diversos". L'àmbit territorial de Barcelona ciutat (ASPB) se situa en segon lloc, amb 143 expedients (57,76%): 94 alertes i 49 expedients informatius.

La Subdirecció Regional de Girona ha estat implicada en 110 expedients (44,35%) amb 79 alertes: 30 expedients informatius i 1 expedient classificat com a "diversos".

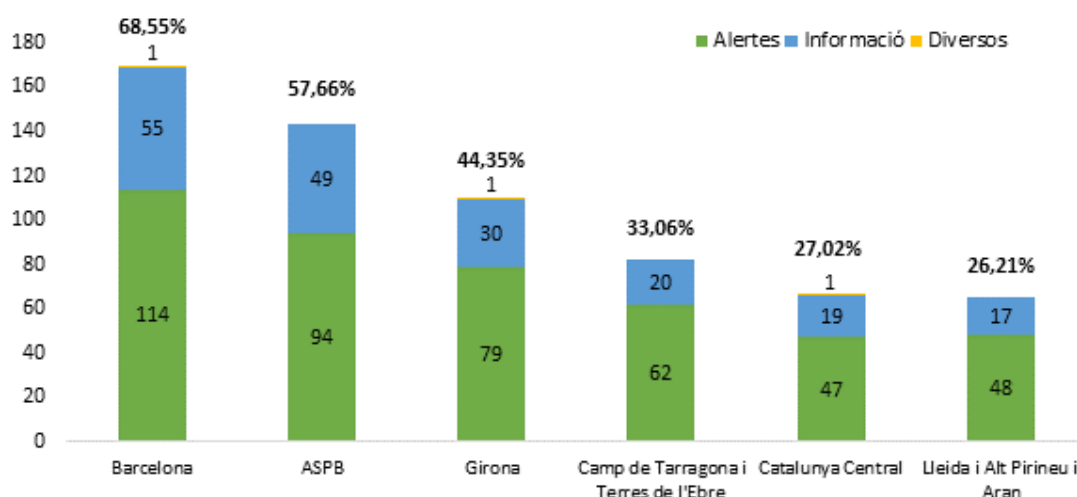
La Subdirecció Regional de Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre ha estat implicada en 82 expedients (33,06%): 51 notificacions d'alerta i 13 expedients informatius.

Tancant la classificació trobem la Subdirecció Regional de Catalunya Central amb 67 notificacions (27,02%), de les quals 47 són alertes alimentàries, 19 expedients

informatius i 1 expedient classificat com a “diversos”; i la Subdirecció Regional de Lleida, l'Alt Pirineu i Aran amb 65 notificacions (26,21%) de les quals 48 són alertes alimentàries i 17 expedients informatius.

El nombre d'expedients, la tipologia i el percentatge que suposen sobre el total d'expedients tramitats l'any 2019 a Catalunya per l'SCIRI es poden consultar al gràfic següent:

Gràfic 23. Percentatge, nombre i tipus de notificacions que han afectat cada territori de Catalunya, 2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

9 Volum de documentació generada i correus tramesos

Les 248 notificacions gestionades a Catalunya durant l'any 2019 han generat 6.454 documents i 4.342 correus electrònics entre les unitats de gestió.

El nombre de documents i correus generats pels diferents tipus d'expedients tramitats es detalla a la taula següent:

Taula 8. Nombre de documents i correus electrònics gestionats a l'aplicació de l'SCIRI, 2019

	Alertes	Expedients informatius	Diversos	Total
Nombre de documents	5.130	1.281	43	6.454
Nombre de correus electrònics	3.389	911	42	4.342

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

Les alertes alimentàries són el tipus d'expedients gestionats per l'SCIRI que més documents i correus electrònics han generat, degut a l'alt risc que representen i la immediatesa amb què les autoritats competents han d'actuar quan són detectades.

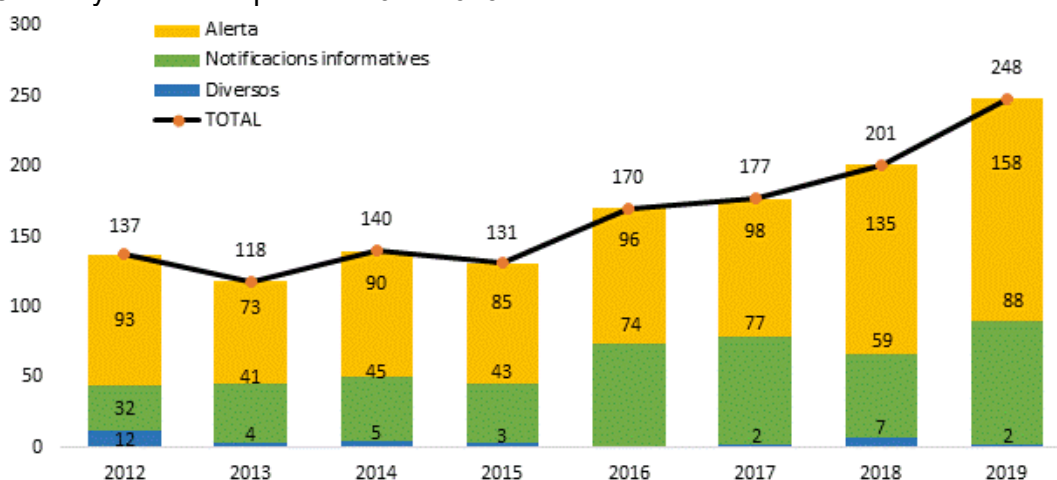
10 Evolució comparativa

10.1 Evolució del nombre de notificacions gestionades a Catalunya

L'any 2019, des de la Subdirecció de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut de l'ASPCAT, s'han gestionat 248 notificacions. Aquesta xifra continua augmentant any rere any tal com podem comprovar al gràfic 25, on es mostra l'evolució del nombre de notificacions per tipus d'expedient i totals gestionades a Catalunya durant el període 2012-2019.

Les alertes alimentàries continuen sent el tipus de notificació més nombroses. Han augmentat fins a situar-se en 158. Els expedients informatius sumen un total de 88 notificacions i els classificats com a diversos tant sols han significat 2 expedients.

Gràfic 24. Evolució del nombre de notificacions per tipus d'expedient i totals gestionades a Catalunya durant el període 2012-2019.

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

10.2 Comparativa de les notificacions d'alerta a la Unió Europea, Espanya i Catalunya

A tot l'Estat espanyol, durant l'any 2019, s'han tramitat 293 alertes alimentàries per l'SCIRI, 158 de les quals han afectat Catalunya.

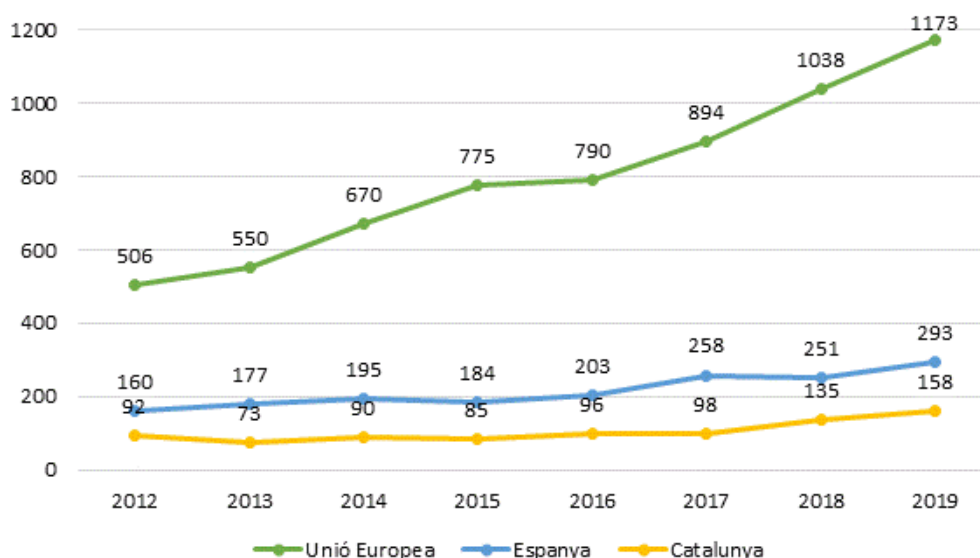
La xifra de notificacions d'alerta tramitades a tot l'Estat espanyol representa un augment del 16,73% respecte l'any 2018, en què es van comunicar 251 expedients. Així mateix, a Catalunya hi ha hagut un increment de les notificacions d'alerta tramitades; l'any 2019 han estat 158 expedients mentre que el 2018 en van ser 135.

La xifra de notificacions d'alerta tramitades a Catalunya l'any 2019 s'ha incrementat en un 17,04% respecte l'any anterior.

Catalunya ha estat implicada en el 53,92% dels expedients d'alerta gestionats a l'Estat espanyol durant el 2019.

A la Unió Europea el nombre de notificacions d'alerta l'any 2019 ha estat de 1.173. Respecte l'any 2018, on es van gestionar 1.038 notificacions d'alerta, aquesta xifra ha incrementat un 13,01%.

Gràfic 25. Evolució de les notificacions d'alerta a la Unió Europea, Espanya i Catalunya, període 2012-2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT.

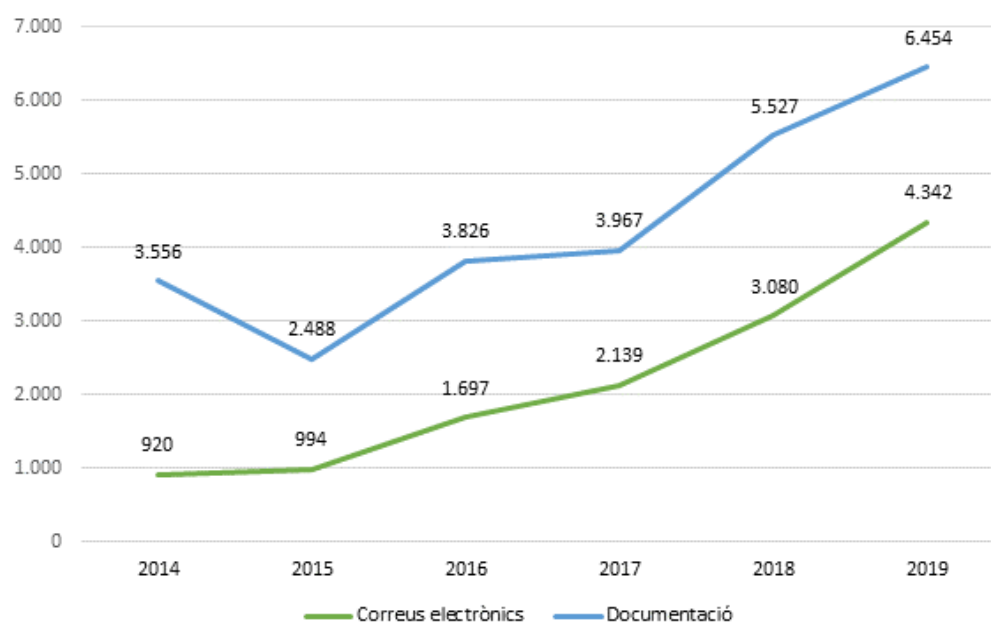
10.3 Evolució del nombre de correus electrònics i documentació generada

El nombre de correus electrònics generats a l'aplicació SCIRI arran de la gestió de les notificacions gestionades a Catalunya ha augmentat respecte anys anteriors, situant-se en un total de 4.342.

En el cas de la documentació generada, la tendència a l'alça en el nombre de documents generats s'ha mantingut. Aquest any 2019 s'han generat un total de 6.454 documents respecte els 5.527 generats el 2018.

Tant les xifres de correus electrònics com de documentació generada l'any 2019 són les més elevades que s'han donat en els últims anys.

Gràfic 26. Evolució del nombre de correus electrònics i documentació, 2014-2019

Font: SCIRI Catalunya. Subdirecció General de Seguretat Alimentària i Protecció de la Salut. ASPCAT

11 Conclusions

Durant l'any 2019, a Catalunya s'han gestionat 248 expedients: 158 alertes alimentàries, 88 expedients informatius i 2 expedients classificats com a diversos.

La majoria de productes implicats en les notificacions tramitades a Catalunya són originaris de la Unió Europea; 194 expedients, el 78,23% del total. Només 54 expedients pertanyen a productes procedents de països tercers, el 21,77%.

Dels productes de la Unió Europea, el 54,12% de les notificacions (105) afecten productes procedents d'Espanya, el 12,89% de França (25) i el 7,73% d'Itàlia (15).

El 40,74% de les notificacions que afecten productes procedents de països tercers tenen origen xinès.

La majoria d'expedients tramitats per l'SCIRI afecten productes d'origen animal (92; el 37,10%).

Els productes d'origen vegetal són els que més expedients d'alerta alimentària han motivat, amb un total de 60. A continuació, els productes d'origen animal, amb 56 notificacions.

Els expedients informatius s'han donat sobretot en productes d'origen animal (35) i en productes d'origen vegetal (17).

S'han tramitat 20 notificacions relacionades amb materials en contacte amb aliments: 13 representen expedients d'alerta alimentària i 7 expedients informatius.

Els productes de la pesca (peix, mol·luscs, crustacis i respectius derivats) són els que major nombre d'expedients presenten amb un total de 42; el 16,94% de les notificacions tramitades.

Els complements alimentaris, productes classificats com a "altres", representen la segona categoria de producte més afectat amb 40 expedients, un 16,13% del total de notificacions tramitades.

El productes d'origen vegetal que més expedients han implicat corresponen al grup de cereals, farines i derivats, amb 16 expedients, un 6,45% del total.

Dels 248 expedients gestionats, 14 han estat involucrats en toxiinfeccions alimentàries. Han implicat carn i derivats, formatges, mol·luscs bivalves, peix, algues, derivats de la fruita fresca, aliments infantils i complements alimentaris.

Els agents causants dels expedients de toxiinfecció alimentària detectats han estat bacteries patògenes (*Salmonella*, *Listeria monocytogenes* i *Escherichia coli*), la presència de norovirus i virus de l'hepatitis A i toxina botulínica. *Listeria monocytogenes* ha estat el perill detectat en més expedients, un total de 4.

Els productes de la pesca han motivat el 45,65% dels expedients d'origen animal tramitats el 2019 amb 42 notificacions, de les quals 21 pertanyen a peix i derivats, (22,83%), 17 a mol·luscs i derivats (18,48%), crustacis i derivats amb 2 notificacions (2,17%) i 2 notificacions que impliquen mol·luscs i crustacis en el mateix producte (2,17%).

El 19,48% de notificacions de productes d'origen vegetal pertanyen al grup de cereals, farines i derivats, amb 15 notificacions: 11 corresponents a derivats de cereals i farines (14,29%), 2 a cereals (2,60%) i 2 a farines (2,60%).

El 67,80% de les notificacions de productes classificats com a "altres" han implicat complements alimentaris.

Els perills classificats com a "altres" (defectes d'etiquetatge, defectes organolèptics, ús d'aliments no autoritzats...), amb 95 notificacions, han estat els més freqüents. Representen el 38,31% del total. A més, els expedients afectats per perills classificats com a "altres" són els que més alertes alimentàries presenten, amb un total de 57 notificacions.

El perill que més notificacions ha motivat ha estat el de defectes d'etiquetatge, amb un total de 40 expedients (16,13%), seguit dels defectes de composició, amb 36 (14,52%), i la presència de *Salmonella spp*, amb 29 notificacions (11,69%).

El conjunt de notificacions motivades per bacteries, sense tenir-ne en compte el gènere, sumen un total de 51 expedients, el 20,56% del total dels perills presents en les notificacions gestionades el 2019.

En productes d'origen animal, els perills biològics són els que més expedients han presentat, amb un total de 56. Carn i derivats amb 27 notificacions, peix i derivats amb 21 notificacions i mol·luscs i derivats amb 19 expedients, són els productes més afectats.

En productes d'origen vegetal, els perills classificats com a "altres" són els que més expedients han presentat, amb un total de 36. Els derivats de cereals i farines, amb 9 expedients, són els productes més afectats per aquests perills.

En els productes classificats com a "altres" els principals perills detectats han estat els inclosos en el grup "altres perills" amb un total de 49 expedients notificats. La categoria de producte més afectada per "altres perills" han estat els complements alimentaris, amb 40 notificacions.

Els materials en contacte amb aliments han generat 20 notificacions, de les quals 17 han estat per migració de substàncies, 2 per metalls pesants (plom i crom) i 1 per manca de garanties sanitàries.

En el 75,00% de les notificacions afectades per perills biològics, el perill detectat ha estat la presència de bacteries, de les quals la *Salmonella* ha estat el gènere més freqüent, amb 29 notificacions (38,67%).

Els perills químics s'han donat en tots els tipus de producte i en materials en contacte amb aliments. Els productes més afectats han estat el conjunt dels materials en contacte amb aliments amb 20 notificacions, els productes de la pesca amb 16, i l'oli de palma amb 6.

Els perills químics més destacats el 2019 han estat la presència de metalls pesants (18 expedients; 25,71%), la migració de substàncies químiques (17 expedients; 24,28%) i l'ús d'additius no autoritzats o per sobre dels límits legals establerts (9 notificacions; 12,86%).

Els aliments d'origen vegetal són els més afectats per perills físics, amb 7 notificacions. El 93,33% de les notificacions afectades per perill físics s'han donat per la presència de cossos estranys en els productes (14 notificacions). El metall és el material que més notificacions ha generat, amb un total de 8 (57,14%).

Dins del que s'engloba en l'apartat d'altres perills, els defectes d'etiquetat (40 expedients; 42,11%) i els defectes de composició (37 expedients; 38,95%) són els perills més importants.

La Subdirecció Regional de Barcelona i l'Agència de Salut Pública de Barcelona són els àmbits territorials de Catalunya que s'han vist implicats en el major nombre d'expedients.

S'han gestionat 6.454 documents relacionats amb les notificacions i 4.342 correus electrònics.

L'any 2019 el nombre de notificacions d'alerta a Catalunya s'ha incrementat en un 17,04% respecte l'any anterior. A l'Estat espanyol l'augment ha estat del 16,73%.

El 53,92% dels expedients d'alerta en què s'ha vist implicat l'Estat espanyol ha afectat Catalunya.

En el conjunt de la Unió Europea el total de notificacions d'alerta tramitades ha estat de 1.173; un 13,01% més respecte l'any 2018.

12 Abreviacions

ASPCAT	Agència de Salut Pública de Catalunya
ASPB	Agència de Salut Pública de Barcelona
CBD	Cannabidiol
DSP	Toxines diarreïques (Diarrhoeic Shellfish Poisoning)
EFSA	Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (European Food Safety Authority)
HAP	Hidrocarburs aromàtics policíclics
PCB	Policlorobifenils
RASFF	Sistema d'Alerta Ràpida per a Aliments i Pinsos (Rapid Alert System for Food and Feed)
SCIRI	Sistema coordinat d'intercanvi ràpid d'informació
THC	Δ -9-Tetrahidrocannabinol

13 Llistat de gràfics i taules

Gràfics	Títol del gràfic	
Gràfic 1	Productes afectats i agents causants dels expedients de toxiinfeccions tramitats per l'SCIRI l'any 2019 a Catalunya	8
Gràfic 2	Nombre de notificacions segons la tipologia de producte alimentari implicat en els expedients tramitats per l'SCIRI a Catalunya, 2019	11
Gràfic 3	Principals productes implicats i nombre de notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019.	12
Gràfic 4	Tipus d'aliments en les notificacions de productes d'origen animal	13
Gràfic 5	Tipus d'aliments en les notificacions de productes d'origen vegetal	14
Gràfic 6	Tipus d'aliments en les notificacions de productes classificats com a altres	15
Gràfic 7	Tipus de productes en les notificacions de materials en contacte amb aliments	15

Gràfics	Títol del gràfic	
Gràfic 8	Distribució dels perills detectats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	16
Gràfic 9	Classificació de les notificacions segons tipologia dels perills implicats	17
Gràfic 10	Principals perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	18
Gràfic 11	Bactèries detectades, nombre de notificacions implicades i percentatge sobre el total de notificacions que han implicat bactèries tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	18
Gràfic 12	Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en aliments d'origen animal	20
Gràfic 13	Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en aliments d'origen vegetal	22
Gràfic 14	Distribució dels perills detectats durant l'any 2019 en altres productes	24
Gràfic 15	Tipus de producte presents en els diferents perills implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	25
Gràfic 16	Perills biològics, productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	26
Gràfic 17	Tipus de perills biològics detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019. Perill, nombre de notificacions i percentatge sobre el total de notificacions per perills biològics	27
Gràfic 18	Perills químics, productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	28
Gràfic 19	Tipus de perills químics detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019	30
Gràfic 20	Tipologia dels cossos estranys i categoria dels productes implicats detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019	31
Gràfic 21	"Altres perills", productes afectats i nombre d'expedients implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	33
Gràfic 22	Perills classificats com a "altres" detectats a les notificacions gestionades durant l'any 2019	34

Gràfics	Títol del gràfic	
Gràfic 23	Percentatge, nombre i tipus de notificacions que han afectat a cada territori de Catalunya, 2019	35
Gràfic 24	Evolució del nombre de notificacions per tipus d'expedient i totals gestionades a Catalunya durant el període 2012-2019	36
Gràfic 25	Evolució de les notificacions d'alerta a la Unió Europea, Espanya i Catalunya, període 2012-2019	37
Gràfic 26	Evolució del nombre de correus electrònics i documentació, 2014-2019	38

Taules	Títol de la taula	
Taula 1	Origen dels productes: Unió Europea i països tercers	8
Taula 2	Origen dels productes: Unió Europea, 2019	9
Taula 3	Origen dels productes: països tercers, 2019	9
Taula 4	Organismes que han iniciat els expedients que han afectat Catalunya, 2019	10
Taula 5	Perills detectats en aliments d'origen animal implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	19
Taula 6	Perills detectats en aliments d'origen vegetal implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	20
Taula 7	Perills detectats en productes classificats com a "altres" implicats en les notificacions tramitades per l'SCIRI a Catalunya, 2019	23
Taula 8	Nombre de documents i correus electrònics gestionats a l'aplicació de l'SCIRI, 2019	35